

Iza kulisa predstave „Crna knjiga Djeda Mraza“ – slijedi čak 47 izvedbi, ali GKL-ovi rutineri ne strahuju: „Spremni smo za priču o emocijama koje su važnije od materijalnih vrijednosti“

[FOTOGALERIJA] Zanima nas kako će kreativni tim GKL-a oživjeti priču nastalu iz pjesme, i to priču onkraj konzumerističkog poimanja poklona i poklanjanja, kakvima smo krajem studenog već okruženi na sve strane

MAGDALENA MRČELA / Foto: Mia Milković 29. studenoga 2025. 09:37

Samo nas sati dijele od nove premijere Gradskog kazališta lutaka. Dobivamo programsku knjižicu – crnu knjižicu! A čeka nas „Crna knjiga Djeda Mraza“. Kako to da je Djed Mraz, najvelikodušniji od svih djedova, napisao svoju crnu knjigu, pitamo ravnatelja **Lucijana Rokija**. „I Djed Mraz ima svoje kriterije“, s osmijehom nam odgovara Roki, ponosan na netom odrađenu izvedbu pred testnom publikom. Zanima nas kako će kreativni tim GKL-a oživjeti priču nastalu iz pjesme, i to priču onkraj konzumerističkog poimanja poklona i poklanjanja, kakvima smo krajem studenog već okruženi na sve strane.

„I ovoj smo predstavi pristupili kao igri – važnoj i poučnoj, ali ipak igri. Igramo se s motivom odbačene igračke, a na pozornici će se odviti i prava drama između dječaka i plišanog medvjedića. Vilenjaci, pomoćnici Djeda Mraza, pronaći će misterioznu crnu knjigu i naići na slučaj dječaka i njegova medvjedića, a tada kreće prava kazališna čarolija. Crna knjiga sadrži Djedove važne zabilješke, poput slučajeva izgubljenih i odbačenih igračaka, ali i općenito darova koji nisu dobili dovoljno pažnje ili nisu emocionalno procesuirani kako treba. Mislim da je to tema o kojoj vrijedi razmisliti, pogotovo u ovo doba godine. Na vizualnoj razini, u najkraćim crtama, čekaju vas stolne lutke i lijepa božićna atmosfera. Predstava je namijenjena djeci od 3 godine naviše i traje 40 minuta. Nadamo se da će biti pravi zimski hit.“

Branimir Rakić potpisuje test i režiju te odmah iskreno priznaje da je zadatak koji je dobio bio vrlo izazovan.

„Realizacija ravnateljeve ideje da dramatiziramo pjesmu Ratka Zvrka 'Crna knjiga Djeda Mraza' dopala je baš mene, što mi je vrlo drago, ali projekt je itekako izazovan. Zvrkova pjesma ima i elemente strašnoga, s čime treba biti jako pažljiv u dječjem kazalištu. Iz teme 'Crne knjige' trebalo je napraviti priču kroz koju će djeca shvatiti da nije važna materijalna vrijednost poklona, nego emocije koje vežemo uz darivanje i dobrotu prema drugima. Intrigantna je ideja postojanja popisa nezadovoljne djece ili djece koja nisu primila dar od srca. Djedica ih je zapisivao, kao i priče napuštenih igračaka, čime dobivamo dvije paralelne priče o problemu odbačenosti. Kroz predstavu smo pokušali osvijestiti i ovaj današnji užurbani svijet u kojem su roditelji stalno zauzeti pa se ljubav zna svesti na kupovinu stvari i poklona, a zapravo nam nedostaje vremena s bližnjima, topline... U našoj priči patuljci pripovijedaju o ovom slučaju, suosjećajući s dječakom i želeći da se nesretna priča ispravi. GKL je time, kao i uvijek, orijentiran prijenosu emocija, ali i edukaciji. Unutarnje su vrijednosti one kojima dajemo prednost.“

Dok razgovaramo, na pozornici se vidi dio scenografije **Danire Matošić**, koja će s lutkama i svjetlom oživjeti u blagdanskom roku. Zanimalo nas je kako djeci uvijek iznova nuditi umjetnička rješenja koja će im golicati maštu, a neće biti već viđena.

„Svaki je rad na umjetničkom zadatku proces, a u tom procesu treba osvijestiti cilj. Za mene je taj cilj stvaranje empatije. Od početka rada na ovoj predstavi mnogo razgovaramo i iz *brainstorminga* deriviramo ideje, izjašnjavamo se o prijedlozima, usmjeravamo se. Nekad se iz scenografije zna dogoditi čak i promjena u priči, odnosno režiji. Glumci su sjajni, vrlo je ugodno raditi s njima, puni su ideja i inovativni, što je cijeli proces rada učinilo još ljepšim. Mislim da smo svi pristupili predstavi kao tim, a estetski ćete dojam dobiti tek kad se sve slagalice spoje na premijeri. Na pozornici će biti glavni likovi – trojac koji priča priču i animira po jednu od lutaka – Zdenka Razmaženka, Medvjedića i Snjegovića. Priča je zimska, ali s mnogo metafora topline. Važni lik Medvjedića ručno je izrađen, vrlo starinski, taj pleteni detalj provlači se kroz vizualni identitet predstave. Važan nam je aspekt emocije, topline, vjerujemo da će se to vidjeti u izboru lutaka.

Na sceni ćete uočiti izrazitu razliku u izgledu igračaka, u materijalu od kojeg su napravljene, pa i u načinu distribucije. Nadamo se da ćete osjetiti kontrast u vrijednosti nečega što, uvjetno rečeno, možete kupiti „na kile“ u veleprodaji i nečega što ti netko izradi. To nije prvoloptaško scensko rješenje, djeca ga vjerojatno neće komentirati na hodniku nakon predstave, možda neće osvijestiti u čemu se te igračke toliko razlikuju, ali će sigurno osjetiti.“

Redatelj **Branimir Rakić** osvrnuo se na prve dojmove koje je uočio pri susretu s testnom publikom.

„Sjedio sam s tom djecom i primijetio sam da im je dio s glumcima u ulozi vilenjaka jako smiješan, na njega poprilično bučno reaguju, ali lutkarski dio predstave mnogo je dublji, ozbiljniji, posvećen emocijama. Tada se jako primire i prate radnju, što znači da smo dobro procijenili taj emotivno-odgojni aspekt.“

Ravnatelj **Lucijan Roki** uočava i zimsko-kazališni paradoks – kroz blještavi svijet predstave ponekad se probija društvena kritika svijeta koji zapinje baš pod teretom lažnog svjetla.

„Ideja crne knjige u principu je subverzivna – mi idemo za tim da stvorimo božićni dojam, bivajući svjesni i uronjeni u takozvani komercijalizirani Božić. Hvatamo paralele kroz očekivane stereotipe – patuljke, Djeda Mraza, poklone, ali nadam se da usput radimo i novu dimenziju, onu koja jasno govori da je sve materijalno sekundarno. A u srcima se nalazi ono što je važno.“

Primjećujemo da naši sugovornici djeluju mirno, kao da je predstava spremna već odavno, kao da nema onog „šušura“, nereda, presipitivanja i panike generalne probe, a na službenim stranicama stoji nevjerovatan podatak o broju nadolazećih izvedbi „Crne knjige Djeda Mraza“. Voditeljica GKL-ova marketinga i odnosa s javnošću **Petra Delić** ističe da ovaj pogled iza kulisa djeluje tako mirno zato što je Gradsko kazalište lutaka naviknuto na ogroman broj predstava i gotovo nemoguće zahtjeve, koje ipak uvijek uspiju riješiti, mirno i s osmijehom na licima.

„Ogroman je posao iza nas, a i pred nama. Čeka nas čak 47 izvedbi ove predstave, gledat će nas gotovo 7000 gledatelja. Svjesni smo odgovornosti i marljivo radimo da sve bude na najvišoj razini. Naše je kazalište živo tkivo u kojem svaki djelatnik, iz svoje domene, mnogo doprinosi, što se posebno osjeti u ovako zahtjevnim i izazovnim periodima godine. Malo smo kazalište, ali s velikim snovima i odgovornošću, i sa srcem pripremamo svaku novu predstavu. Publika vidi samo ono na pozornici, a silni rad iza kulisa ostaje skriven – no enorman trud koji je uložen u njega rezultira vjernošću naše publike koja će, nadamo se, biti oduševljena ovom predstavom.“